Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Culinca Eugenia

Dosarul nr. 2r-1422/25 (2-22081606-02-2r-17072025)

D E C I Z I E

20 octombrie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Arhip Valeriu
Judecătorii Corlăteanu Diana și Ghedrovici Nicolae

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de Untilă Ion prin intermediul reprezentantului său, avocatul Moșnoi Mihai împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19 iunie 2025, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Untilă Ion împotriva lui Șova Alexei, intervenient accesoriu Șova Gheorghe privind declararea inopozabilității față de contractul de donație,

a c o n s t a t a t :

Poziţia instanţei de fond:

La 8 iunie 2022, Untilă Ion a depus cerere de chemare în judecată către Șova Alexei, intervenient accesoriu Șova Gheorghe privind declararea inopozabilității față de contractul de donație nr. 12728 din 25 iulie 2019, încheiat între Șova Alexei și Șova Gheorghe.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19 iunie 2025, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Untilă Ion împotriva lui Alexei Șova, intervenient accesoriu Gheorghe Șova privind declararea inopozabilității față de contractul de donație.

S-a explicat că, la cererea reclamantului sau reprezentantului acestuia, instanța poate anula încheierea privind scoaterea cererii de pe rol, dacă va depune probe care să confirme imposibilitatea prezentării în şedinţă de judecată şi a înştiinţării instanţei.

S-au anulat măsurile de asigurare aplicate prin încheierea decizia Curții de Apel Chișinău nr. 2r-2208/2022 din 3 octombrie 2022.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la 2 iulie 2025, Untilă Ion prin intermediul reprezentantului său, avocatul Moșnoi Mihai a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19 iunie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond și restituirea cauzei la rejudecare.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului, reprezentantului recurentului, avocatul Moșnoi Mihai a invocat că la 27.05.2025, prin intermediul poştei electronice a depus o cerere de amânare a şedinței de judecată stabilită pentru data de 27.05.2025, ora 12:00, pe motiv că se afla în concediu medical cu mâna fracturată, anexând dovada şi anume extrasul medical. Astfel, prin cererea dată a solicitat stabilirea şedinței de judecată după data 01.09.2025.

Apreciază critic încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru din 19.06.2025, pe care o consideră drept neîntemeiată şi ilegală, pasibilă de a fi casată.

Atrage atenția că se afla în concediu medical, anume cu mâna în ghips, fiind în imposibilitate de a accesa calculatorul şi alte resurse informatice şi de a scrie, întâmpinând dificultăți inclusiv şi la deplasare pe motiv că a suferit o ruptură complicată, la care medicul a indicat să nu facă eforturi si regim la pat pentru a evita anumite consecințe grave cum ar fi operarea cu refracturare.

Mai mult, dat fiind faptul că nu știa cît va dura procesul de recuparare, va fi sau nu nevoie de o intervenție medicală sau cât timp va dura prinderea şi reabilitarea, din acest considerent a indicat în cererea de amânare, solicitarea stabilirii unei şedințe de judecată după 1.09.2025. Cerință care nu a fost luată în considerare de instanță.

Indică că, instanța nu a ținut cont de solicitarea stabilirii unei noi şedințe după 1.09.2025 şi de imposibilitatea de a se prezenta în şedință și a stabilit următoarea şedință la 19.06.2025. Această şedință fiind stabilită la un termen foarte scurt a dus la imposibilitatea sa fizică de a se prezenta, cu atât mai mult că nici ghipsul nu a fost înlăturat.

Atrage atenția că nici nu a fost informat despre stabilirea unei şedințe. Iar ținînd cont de faptul că, se afla cu mâna stângă în ghips, iar la mâna dreaptă are o malformație, din acest considerent a fost în imposibilitate de a accesa sursele informatice și de a cunoaşte despre stabilirea şedinței.

Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului și intervenientului accesoriu cererea de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin urmare, la 30 august 2025, Șova Alexei și Șova Gheorghe prin intermediul reprezentantului său, avocatul Vlaicu Vlad a depus referința asupra cererii de recurs, prin care a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii instanței de fond.

Termenul de declarare a recursului:

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din actele pricinii rezultă că încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost emisă la 19 iunie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă la 2 iulie 2025 (f.d. 175-178).

Astfel, Colegiul judiciar consideră recursul depus de Untilă Ion prin intermediul reprezentantului său, avocatul Moșnoi Mihai, ca fiind declarat în termenul prevăzut de lege.

Aprecierea instanţei de recurs:

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis cu casarea încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 19 iunie 2025, cu remiterea cauzei la examinare în fond, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Conform art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Din materialul probator rezultă cert că, la 8 iunie 2022, Untilă Ion a depus cerere de chemare în judecată către Șova Alexei, intervenient accesoriu Șova Gheorghe privind declararea inopozabilității față de contractul de donație nr. 12728 din 25 iulie 2019, încheiat între Șova Alexei și Șova Gheorghe.

La 5 septembrie 2023, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Vlad Vlaicu, acționând în interesele lui Alexei Șova și Gheorghe Șova, a depus cerere privind suspendarea procesului, în temeiul art. 261 lit. h) Cod procedură civilă.

Prin încheierea din 20 septembrie 2023, a fost admisă cererea privind suspendarea procesului depusă de către avocatul Vlad Vlaicu.

La 4 martie 2025, reprezentantul pârâtului și intervenientului accesoriu, avocat Vlad Vlaicu, a depus prin intermediul cancelariei cerere cu privire la

anularea suspendării procesului, invocând că circumstanțele care au dus la suspendarea procesului civil, au decăzut.

Prin încheierea din 10 martie 2025, a fost dispusă reluarea procesului de judecată cu stabilirea ședinței de judecată pentru examinarea cauzei la data de 27 mai 2025, ora 12:00.

La 27 mai 2025, ora 9:12, avocatul Moșnoi Mihai acționînd în interesele reclamantului Untilă Ion a depus o cerere de amînare a ședinței, pe motiv că se află în concediu medical, prezentînd în acest sens și extrasul din fișa medicală. Totodată a solicitat fixarea unei noi ședințe după 1 septembrie 2025 (f.d.164-166).

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 27 mai 2025, s-a admis cererea de amînare solicitată de avocatul Moșnoi Mihai, s-a pus în sarcina acestuia prezentarea certificatului medical care atestă imposibilitatea de a se prezenta în ședință și s-a stabilit următoarea ședință pentru 19 iunie 2025 (f.d.167).

La ședința din 19 iunie 2025, partea reclamantă nu a fost prezentă, iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19 iunie 2025, s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Untilă Ion împotriva lui Alexei Șova, intervenient accesoriu Gheorghe Șova privind declararea inopozabilității față de contractul de donație, în temeiul art.267 lit.g) Cod de procedură civilă.

Colegiul judiciar consideră greșită soluția instanței de fond cu privire la scoaterea de pe rol a cererii.

Conform art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: reclamantul citat legal nu s-a prezentat în şedinţă de judecată, nu a comunicat instanţei motivele neprezentării sau motivele sînt considerate de instanţă ca fiind neîntemeiate, sau nu a solicitat examinarea cauzei în absenţa sa, iar pârâtul nu solicită soluţionarea cauzei în fond.

În speță, Completul judiciar conchide că instanța de fond a interpretat eronat și formal prevederile art. 267 lit. g) Cod de procedură civilă, omițând să țină cont de circumstanțele concrete ale cauzei și de principiul garantării dreptului părților la un proces echitabil.

Astfel, deși instanța de fond a admis cererea de amînare a ședinței din 27 mai 2025, aceasta nu a dat curs în mod corespunzător solicitării exprese a reprezentantului reclamantului de a fixa o nouă ședință după data de 1 septembrie 2025, fapt motivat și probat prin prezentarea extrasului medical care confirma imposibilitatea temporară a avocatului de a participa la ședințele de judecată.

Prin stabilirea următoarei ședințe pentru 19 iunie 2025, la un termen de doar trei săptămâni, instanța de fond a nesocotit conținutul cererii de amînare și nu a respectat obligația de a aprecia în mod efectiv probele privind imposibilitatea obiectivă de prezentare a apărătorului.

Mai mult, la dosar nu există dovezi că reprezentantul reclamantului ar fi fost înștiințat în mod corespunzător despre data și ora noii ședințe, ceea ce atrage

concluzia că absența acestuia la termenul din 19 iunie 2025 nu poate fi calificată drept nejustificată.

Totodată, instanța de fond a condiționat admiterea cererii de amînare de prezentarea ulterioară a unui certificat medical, fapt despre care, din materialele cauzei nu se atestă că a cunoscut reprezentantul reclamantului, avocatul Moșnoi Mihai.

Colegiul reține că litigiul se află pe rolul instanței din anul 2022, iar scoaterea cauzei de pe rol, în asemenea circumstanțe, echivalează cu o sancționare disproporționată a părții reclamante, care a manifestat diligență în justificarea imposibilității de prezentare. Instanța de fond trebuia să manifeste o abordare flexibilă, să aprecieze probele medicale prezentate și să acorde un termen rezonabil pentru continuarea examinării cauzei după restabilirea capacității avocatului de a participa la proces.

Prin urmare, reținând argumentele invocate de către recurent, Colegiul judiciar apreciază că instanța de fond a interpretat și aplicat eronat dispozițiile art. 267 lit. g) din Codul de procedură civilă, întrucât condițiile prevăzute de norma respectivă pentru scoaterea cererii de pe rol nu au fost întrunite în speță.

Totodată, prin soluția pronunțată, instanța de fond a limitat în mod nejustificat dreptul reclamantului la acces efectiv la justiție, consacrat de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care garantează dreptul fiecărei persoane la examinarea cauzei sale de către o instanță independentă și imparțială, într-un termen rezonabil.

Instanța de recurs conchide că prin scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată, instanța de fond a dat dovadă de un formalism incompatibil cu spiritul art. 6 § 1 din Convenţie (Lazarenko şi alţii c. Ucrainei, nr. 70329/12, pct. 41, 27 iunie 2017 şi Gankin şi alţii c. Rusiei, nr. 2430/06, 1454/08, 11670/10 and 12938/12, pct. 38-42, 31 august 2016).

Colegiul judiciar consideră că, temeiuri ce ar condiționa scoaterea de pe rol a cererii, nu au fost stabilite, prioritatea urmând a fi acordată dreptului fundamental al reclamantului la un proces echitabil, în sensul definit de art. 6 CEDO.

Or, în lipsa dovezilor privind înștiințarea reclamantului și a reprezentantului său despre ședința din 19 iunie 2025, precum și în condițiile existenței unui impediment medical real și documentat, instanța de fond nu putea dispune scoaterea cererii de pe rol.

În finalitatea celor enunțate supra, Colegiul judiciar decelează că, încheierea recurată constituie o restricţie în realizarea accesului la justiţie, astfel îngrădindu-i recurentului dreptul de acces liber la justiţie.

La caz, instanța de recurs consideră relevantă jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Golder împotriva Marii Britanii - 1975, par. 34 invocată în cadrul aceluiaşi Raport) în care s-a apreciat că „se poate concepe cu greu că

există stat de drept, acolo unde nu există posibilitatea de a avea acces la instanţele judecătoreşti”.

În concluzie, Colegiul judiciar conchide că, aplicarea sancțiunii procedurale - scoaterea acțiunii de pe rol, în lipsa unui temei legal, ar afecta nu numai drepturile părților la un proces echitabil dar și încrederea părților în actul justiției, urmând astfel, de înlăturat viciul respectiv, de către instanța care a emis încheierea.

Luînd în considerație cele stipulate supra și faptul că eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, or instanța nu poate lipsi părțile de un grad de jurisdicție pentru examinare cauzei în fond, pricina urmează de remis spre examinare în fond.

Prin urmare, pentru a evita încălcarea dreptului fundamental al părţii de acces la justiţie, luînd în consideraţie circumstanţele stabilite în speţă, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Untilă Ion prin intermediul reprezentantului său, avocatul Moșnoi Mihai împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19 iunie 2025, cu remiterea cauzei spre examinare în fond în aceeași instanță de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,-

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Untilă Ion prin intermediul reprezentantului său, avocatul Moșnoi Mihai.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 19 iunie 2025, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Untilă Ion împotriva lui Șova Alexei, intervenient accesoriu Șova Gheorghe privind declararea inopozabilității față de contractul de donație, cu remiterea cauzei spre examinare în fond în aceeași instanță de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul: Arhip Valeriu

Judecătorii: Corlăteanu Diana

Ghedrovici Nicolae